

Stockholm 21 juli 2009
Dnr 35-2639/09

Jordbruksverket
Enheten för veterinära frågor
551 82 Jönköping

Regeringens uppdrag att utveckla djurhälsoarbetet i mjölkproducerande besättningar

Regeringen har gett Jordbruksverket i uppdrag att se över regelverket avseende veterinärers rätt att förskriva och tillhandahålla läkemedel till mjölkproducerande besättningar. Syftet är att förenkla och utveckla lantbruksföretagens arbete utan att konsumentssäkerheten äventyras eller att miljön påverkas negativt och att utveckla djurhälsoarbetet i mjölkproducerade besättningar. Jordbruksverket vill ha synpunkter och Djurskyddet Sverige (DS) har beretts möjlighet att avge synpunkter.

Sammanfattning

Djurskyddet Sverige anser att

- Djurhälsa är en viktig djurskyddsaspekt och sjuka djur måste få adekvat behandling.
- Det förebyggande djurhälsoarbetet ska ha som målsättning att minska behovet av läkemedelsbehandling. Användningen av antibiotika ska vara restriktiv och kontrollerad för att motverka antibiotikaresistens för att framöver säkerställa tillgången till antibakteriella medel för att bekämpa infektionssjukdomar.
- Det finns tydliga risker med en ökad möjlighet för veterinärer att delegera läkemedelsanvändning till djurägare i mjölkproducerande besättningar.
- För att motverka dessa risker måste delegeringen kopplas till speciella och tydliga krav på de besättningar som tillåts använda delegerad läkemedelsbehandling
- Det inte räcker inte med att djurägarna utbildar sig enligt den modell som nu tillämpas för andra djurslag
- Besättningarna bör vara anslutna till någon form av organiserat hälsokontroll- och djuromsorgsprogram som ställer krav på förebyggande djurhälsoarbete inklusive smittskydd med handlingsplaner, tydliga rutiner och regelbundna veterinärbesök. Krav ska ställas på utbildning av såväl djurägare som veterinär.

Synpunkter

DS känner tveksamhet till näringens och regeringens allmänna krav på förenklingar inom djurhållningen eftersom det kan innebära försämringar av djurskyddet och djurhälsan. Djurhälsa är en väsentlig del av djurskyddet. Det innebär att sjuka djur måste ges adekvat behandling. Men DS` grunduppfattning är att djurhälsoproblem så långt möjligt ska

förebyggas genom avelsåtgärder, sunt foder, god miljö och skötsel. Användningen av antibiotika kan vara ett sätt att täcka över skötsel- och miljöproblem i djurhållningen. Det är erfarenheten från den generella användningen av antibiotika som fodertillsats i gris – och kycklingfoder. Därför är en restriktiv och kontrollerad användning av antibiotika en viktig del i ett långsiktigt djurskyddsarbete. En restriktiv användning av antibiotika är också nödvändig för att minska risken för utveckling av antibiotikaresistenta bakterier. Brist på verksamma läkemedel för att behandla bakteriella infektionssjukdomar kan bli ett verkligt allvarligt djurskyddsproblem. Näringen och veterinärkåren har här ett stort gemensamt ansvar att verka för att vi Sverige kan behålla vårt förhållandevis goda antibiotikaresistensläge. En stor del av antibiotikaförbrukningen i dag inom djurhållningen förbrukas i svensk mjölkproduktion. Besättningsstorlekarna inom mjölkproduktionen ökar kraftigt och ställer större krav på smittskydd och förebyggande djurhälsoarbete.

Det finns tydliga risker med en utökad möjlighet för djurägaren att behandla sina egna kor. Motivationen för det förebyggande djurhälsoarbetet kan minska. Det finns en risk för ökad antibiotikaanvändning och därmed ökad risk för antibiotikaresistenta bakterier. En ökad delegering av läkemedelsanvändningen minskar kontrollen och uppföljningen av läkemedelsanvändningen. Att ställa rätt diagnos och avgöra vad som är rätt behandling kräver stor kunskap hos den utför behandlingen och hos den veterinär som ska övervaka delegeringen.

Med hänvisning till ovanstående anser DS att delegering av läkemedelsbehandling till djurägaren inom mjölkproduktionen endast kan tillåtas under väl kontrollerade former och i besättningar som är anslutna till någon form av hälsokontroll - djuromsorgsprogram. Det finns idag god kunskap om hur data om fruktsamhet, sjuklighet och produktion kan användas som indikatorer över hälsoläget. Dessutom har utvecklats djurbaserade välfärdsindikatorer som tillämpas i mejeriföreningars kvalitetssäkringsprogram. Svensk Mjölk har också bedrivit utbildning av praktiserande veterinärer i hälsoövervakning och planering. DS anser att det finns goda förutsättningar att formalisera kunskap och erfarenhet inom området djurhälsa och djuromsorg i ett kontrollprogram. Anslutning till ett sådant program kan därmed vara förutsättningen för att djurägaren ges möjlighet att behandla sina egna mjölkdjur. Ett kontrollprogram kan därmed bli drivkraften för ett utvecklat förebyggande djurhälsoarbete och ökad användning av djurbaserade välfärdsindikatorer som ett sätt att förbättra välfärden för svenska mjölkkor.

Med vänlig hälsning

Djurskyddet Sverige

Sven Stenson
Ordförande

Gunnela Ståhle
Vice ordförande

Johan Beck-Friis
Styrelseledamot